

4a.2.2

6a (משנה ג) → 7a (יפלו לנדבה)

(1)	וְהֶעֱמְדָנוּ עֲלֵינוּ מִצּוֹת לְתַת עֲלֵינוּ שְׁלֹשִׁית הַשְּׁקָל בְּשָׁנָה לְעִבְדוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: נְחִמָּה י, לַג
(2)	זֶה יִתְנוּ כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקָדִים מִחֻצֵי הַשְּׁקָל בְּשָׁקָל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשְּׁקָל מִחֻצֵי הַשְּׁקָל תְּרוּמָה לַה': שְׁמוֹת ל, יג
(3)	וְאִם מִן הַצֹּאן קָרְבָּנוּ לְזִבְחַ שְׁלָמִים לַה' זָכַר אוֹ נִקְבָּה תַּמִּים יְקָרִיבָנוּ: וּיְקָרָא ג, ו
(4)	וְאִם מִן הַצֹּאן קָרְבָּנוּ מִן הַכְּשָׁבִים אוֹ מִן הָעִזִּים לַעֲלָה זָכַר תַּמִּים יְקָרִיבָנוּ: וּיְקָרָא א, י

- I. status of “surplus” שקלים and “surplus” חטאת-funds: משנה ג
- If: he amasses small coins and declares “these are for my שקל (הרי אלו שקלי) and finds there to be surplus
 - שׁ: the surplus is נדבה
 - ה: the surplus is חולין
 - But if: he declared “I will donate my שקל from these” (אביא שקלי מאלו) – all agree that the surplus is חולין
 - If: he declares הרי אלו לחטאתי – all agree that the surplus is נדבה
 - But if: he declares מהן לחטאתי – all agree that the surplus is חולין
- II. 2 versions of ר”א’s opinion in case he identifies a mass of coins and declares “אלו לשקלי”
- Background: ר’ יוסה and ר’ ביבי בשם ר’ חזקיה agree that our ruling is only in case he is massing coins
 - But: if he has an already amassed pile of coins and points to it, declaring אלו
 - נדבה ד’ יוסה: all agree that it is נדבה
 - חולין ד’ (ר’ חזקיה quoted by ר’ ביבי): all agree that it is חולין
 - משנה ג: support for ר’ ביבי from ר’ חזקיה:
 - ר”ש explains the distinction between שקלים and חטאת:
 - Distinction: שקלים has a set amount in the תורה, unlike חטאת
 - argument: context cannot be if he declared אלו לשקלי – all agree that מותרן חולין
 - and: if he said מהן לחטאתי – all agree that מותרן נדבה
 - must be: that he said “אלו”
 - in re: שקלים, which have a set amount, מותרן חולין
 - But: חטאת, which has not set amount, מותרן נדבה
 - our text reads (רשב”ל): ר’ יוסה ב”ה would defend it as a case of amassing coins, per ב”ה
 - Challenge: מותר עשירית האיפה חולין and מותר שקלים חולין rules that שקלים ב”ה:
 - our text reads (רשב”ל): ר’ יוסה ב”ה would answer the same way – a case of פרוטרוט and per ב”ה
 - Related question: if he thinks he owes 2 שקלים, or 2 חטאות, and is only liable for one and designates 2
 - Background: all agreed that if he thought he was חייב 1 and was really פטור, his designation is null
 - Question: is surplus similar to that (→2nd is חולין) or is it like “אלו” (subject to previous discussion) – תיקון

III. משנה ד (in print – end of ג): dispute ר’ יהודה and ר’ יוסה re distinction between שקלים and חטאת (cf. discussion above)

 - חטאת have a fixed value, unlike שׁ
 - the history of שקלים shows a varied value – first they would give דרכון, then סלע etc.
 - Note: they wanted to give (Roman-era) דינרין (a “quart” – i.e. quarter שקל) but didn’t do so, per v. 1
 - Tangent: other rules inferred from v. 1
 - Obligation: giving 3 times per year
 - Responsibility: שקלים for אחריות
 - Limit on collection: limit on how many times גבאים collect per year
 - this is an allusion to the three סאין and 3 קופות (into which תרומה is taken – see גב: שקלים)
 - And: the 3 times a year at which תרומת הלשכה is taken (see גא: שקלים)
 - Aggadic tangent: reasons for amount (of half-שקל=6=10 גרה) – v. 2
 - Aggadic tangent: reason for amount of פדיון הבן (expiation for מכירת יוסף) – v. 3
 - More on חטאת השקל: מחה”ש מכירת יוסף, each son profited
 - Retort (ר”ש): even so, in each year, there was a single value given by all
 - But: each person can bring a חטאת of greater or lesser worth

